

PAŃSTWOWA JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA
„POLSKIE RADIO I TELEWIZJA”
OŚRODEK BADANIA OPINII PUBLICZNEJ

00-950 Warszawa, skr. pocztowa 46, tel. 47 87 91, 47 87 92

Nr 28/493

Warszawa, 1988.08.30

Egz. nr

Komunikat z badań

OPINIE MIESZKAŃCÓW WARSZAWY
O STRAJKACH I VIII PLENUM KC PZPR

W dniu 29 sierpnia 1988 r. OBOP przeprowadził sondaż opinii na temat strajków oraz VIII Plenum KC PZPR. Sondaż ten przeprowadzono na 150-osobowej próbie losowej mieszkańców Warszawy. Ze względu na małą liczebność próby wyniki badania mogą być obciążone błędem do $\pm 8\%$.

Wyniki ostatniego sondażu prezentowane są /tam gdzie umożliwiają to dane/ w porównaniu do wyników sondażu opinii o strajkach zrealizowanego 24 sierpnia br. także na losowej próbie mieszkańców Warszawy.

W sondażu zrealizowanym 29 sierpnia zadano respondentom pytanie "W drugiej połowie sierpnia doszło w kraju do strajków w szeregu zakładach pracy. Czy, Pana/i/ zdaniem słuszne było podjęcie tych akcji strajkowych?". W poprzednim sondażu 24 sierpnia, zadawano podobne pytanie, ale nieco inaczej sformułowane, brzmiało ono "Czy w obecnej sytuacji słuszne jest podejmowanie akcji strajkowych?"

Ostatni sondaż wykazał, iż stosunek badanych do strajków uległ zmianie: poprzednio większość respondentów wyrażała oceny krytyczne, natomiast obecnie większość badanych uznała, że podjęcie ostatnich strajków było słuszne.

Czy podjęcie strajków jest/było:	dane w %	
	24 sierpnia	29 sierpnia
- słuszne	35	57
- niesłuszne	50	33
- brak zdania	15	10

Sondaż z 29 sierpnia - podobnie jak poprzedni - wykazał zróżnicowanie stosunku do strajków. Większym poparciem cieszą się one wśród ludzi młodych.

dane w %

Podjęcie strajków było:

słuszne niesłuszne brak zdania

Wiek:

16-39 lat

68

22

10

40 lat i więcej

50

41

9

Wszystkich respondentów poproszono o uzasadnienie swoich opinii o strajkach. Badani, którzy uznali strajki za słuszne wskazywali przede wszystkim na to iż są one jedyną formą wyrażenia społecznego niezadowolenia z polityki władz. Dość często określano strajki jako jedyną skuteczną formę wpływu społeczeństwa na działania władz ze względu na to, iż inne formy komunikowania się społeczeństwa z władzą okazały się zawodne. Oto przykłady tego typu uzasadnień: "uważam, że prawo nasze jest tak skomplikowane, że do legalnych strajków nie mogło dojść, żądania robotników nie były wysłuchiwane i realizowane i w związku z tym żeby cokolwiek uzyskać trzeba było strajkować", "dwa tygodnie temu nie byłem taki pewien ale teraz uważam, że słusznie strajkują, trzeba było strajku żeby zaczęli rozmawiać", "bo w tym ustroju żeby władza w czymkolwiek ustąpiła to trzeba ją do tego zmusić siłą, tak jak jest teraz nie może być i trzeba to zmienić choćby strajkami", "inaczej rząd robotnika, prostego człowieka, nie słucha. Trzeba na nasz rząd działać siłą nacisku".

Badani akceptujący strajki wskazywali również na ich ekonomiczne przyczyny: przedłużający się kryzys gospodarczy, złe warunki materialne życia ludności, inflację, brak perspektyw na przyszłość. Oto niektóre wypowiedzi tego typu: "jest bardzo duża inflacja i dla robotników pensja nie wystarcza nawet na minimum egzystencji", "dlatego, że nie jest dobrze w naszym kraju - zmęczeni kolejkami ludzie, brak perspektyw dla młodzieży", "bo jest bardzo źle, brak środków niezbędnych do życia".

Natomiast ci respondenci, którzy ocenili strajki negatywnie wskazywali przede wszystkim na straty jakie przynoszą one gospodarce. Strajki nie zostały również zaakceptowane przez tę grupę badanych jako forma rozwiązywania konfliktów. Przykłady: "strajki pogarszają i tak już ciężką sytuację, pogłębiają kryzys", "nie jest to forma dialogu, nic nie da i do niczego nie doprowadzi", "można było dojść innymi środkami do porozumienia i uzgodnienia kwestii płac i zaopatrzenia".

Utrzymuje się nadal podział opinii w sprawie wysuwanych przez strajkujących żądań podwyżek płac.

"Jak władze powinny się odnieść do żądań podwyżek płac wysuwanych przez strajkujących?"

	dane w %	
	24 sierpnia	29 sierpnia
- powinny zgodzić się i przyznać podwyżki	33	37
- nie powinny się zgodzić, bo to tylko zwiększa inflację	33	29
- brak zdania	34	34

Postulat przyznawania podwyżek płac strajkującym jest częściej akceptowany przez robotników niż przez pracowników umysłowych.

W ostatnim sondażu w porównaniu z poprzednim nastąpił pewien wzrost odsetka osób akceptujących postulat reaktywowania "Solidarności", zmniejszyła się natomiast liczba osób niezdecydowanych w tej sprawie.

"Jak władze powinny się odnieść do wysuwanego żądania aby reaktywować "Solidarność"?"

	dane w %	
	24 sierpnia	29 sierpnia
- powinny zgodzić się	35	45
- nie powinny się zgodzić	35	38
- brak opinii	30	17

Postulat reaktywowania "Solidarności" w największym stopniu akceptowany jest przez ludzi młodych.

Badanie z 29 sierpnia, podobnie jak poprzedni sondaż, ujawniło raczej krytyczny stosunek do telewizyjnej informacji o strajkach. Większość badanych oceniła, że jest ona wprawdzie aktualna ale tendencyjna i niewystarczająca.

W sondażu przeprowadzonym 29 sierpnia pytano także badanych o ich opinie o VIII Plenum Komitetu Centralnego PZPR.

Zainteresowanie VIII Plenum KC PZPR było umiarkowane.

"Czy interesował się Pan przebiegiem obrad VIII Plenum KC PZPR?"

- bardzo się interesowałem	14%
- raczej się interesowałem	27%
- mało się interesowałem	37%
- w ogóle się nie interesowałem	22%

Większość respondentów uważa, że VIII Plenum raczej nie wpłynie na zmianę sytuacji społeczno-politycznej w Polsce.

"Czy Pana zdaniem VIII Plenum KC PZPR przyczyni się do poprawy sytuacji społeczno-politycznej w Polsce?"

- zdecydowanie tak	1%	28%
- raczej tak	27%	
- raczej nie	31%	58%
- zdecydowanie nie	27%	
- brak opinii	14%	

W związku z zapowiedzianą oceną działalności rządu przez Sejm zapytano badanych jaką ich zdaniem Sejm powinien po tej ocenie podjąć decyzję. Większość - 66% respondentów - wyraziła przekonanie, że na najbliższym posiedzeniu Sejm powinien dokonać zmiany rządu /21% było przeciwnego zdania a 13% nie wyraziło w tej sprawie swojego zdania/.